

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
6375-09

meddelad i Stockholm den 15 april 2010

SÖKANDE

Se bilaga 1

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljödepartementet) beslut den 16 juli 2009, M2007/2352/F/P, avseende överklagande i fråga om detaljplan för Älgö, Nacka kommun, se bilaga 2

SAKEN

Rättsprövning

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

YRKANDEN M.M.

Sökandena yrkar att Regeringsrätten upphäver regeringens beslut och anför bl.a. följande.

Regeringens beslut strider mot 1 kap. 1 och 2 §§ regeringsformen. Regeringen har inte tagit hänsyn till folkviljan eller till den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd. Majoriteten av de boende på Älgö vill ha kvar Älgö vägförening. Detaljplanen slår sönder sammanhållningen på Älgö. Det läggs oerhört höga kostnader på var och en. Demokratien har satts ur spel genom att samråden inför planen har varit ett spel för galleriet. Allt som rör planen har redan bestämts i förväg av kommunen. Detaljplanen främjar inte en hållbar utveckling.

Dok.Id 88944

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
6375-09

Den är gammalmodig och uppfyller inte Sveriges miljömål. Älgövägen och Älgös lokala vägnät ska breddas överdrivet mycket vilket kommer att leda till högre trafikhastigheter och ökade koldioxidutsläpp. Älgö är hårt exploaterat och därför finns den största delen av Älgös natur inom fastigheterna. Att göra intrång på 121 fastigheter innebär stora ingrepp i naturen. De vägar som ska dras genom biotopområden med rödlistade arter innebär också att de få grönområden som är kvar minskas. Dessutom markeras i ett stort område för allmän plats en mast för telekommunikation. Detta begränsar ytterligare värdefulla grönområden.

Beslutet strider också mot 2 kap. 18 § regeringsformen. Älgö är en liten ö, hårt exploaterad och till viss del otillgänglig för friluftsliv. Av utrymmeskäl går det inte att utnyttja Älgö för ett stort allmänt intresse. Kommunen skyller på ett falskt angeläget allmänt intresse för att få igenom detaljplanen. De boende tvingas avstå stora delar av sin egendom för en vägutbyggnad som de anser är överdrivet stor och inte anpassad till de boendes intressen. Det allmänna intresset överväger inte de olägenheter som planen medför för de enskilda fastighetsägarna i form av förluster av värdefull tomtmark, breddade vägar och högre trafikhastigheter, trafikbuller, ökade koldioxidutsläpp, de höga kostnaderna som planen medför för den enskilde och förstörelsen av skärgårdscharakteren.

Beslutet strider vidare mot artikel 1 i första tilläggsprotokollet till Europakonventionen om skydd för egendomsrätten. Det ska i detta sammanhang prövas om kommunen har rätt att frånta vägföreningen äganderätten till sina vägar och nyttjanderätten till sin vägmark.

Planförslaget och planförfarandet har inte varit tillräckligt tydligt. När planförslaget ställdes ut och antogs 2006 saknades väsentligt beslutsunderlag, bl.a. redogörelsen för programskedet (områdesplanen), samrådsredogörelsen och utlåtandet från utställningen 2001. Det framgick därför inte vad som hade ändrats i planförslaget sedan 2001. Materialet som ställdes ut var omfattande och oöverskådligt. Kungörelsen om utställningen av planförslaget innehöll inte några uppgifter om vilka fastigheter som kunde komma att drabbas av inlösen av mark eller hur mycket mark det kunde bli fråga om för varje fastighet.

Fastighetsindelningen är fel i plankartan. Fastighetsgränserna redovisas inte. Avgränsningen mellan vägområde och natur i kartan är otydlig. Det har inte varit möjligt för den enskilde fastighetsägaren att förstå vad revideringen innebär för den egna fastigheten. Regeringens beslut strider i dessa avseenden mot 4 kap. 8 § samt 5 kap. 3, 7, 9, 21 och 26 §§ plan- och bygglagen (1987:10), PBL.

Regeringens beslut strider mot bestämmelsen i 6 kap. 3 § tredje stycket PBL som anger att en fastighetsplan ska antas om en fastighetsägare begär det och planen inte är uppenbart onödig. Kommunen påstår att fastighetsindelningen ska behållas i detaljplanen. Fastighetsgränserna redovisas emellertid fel i plankartan som inte heller i övrigt är godtagbar mot bakgrund av den ägostyckningskarta som gjordes på 1920-talet. Detta medför att det kan vara fråga om fler fastigheter än de 121 redovisade som faktiskt drabbas av markintrång. Dessa fastighetsägare får då inte någon ersättning för intrånget.

Detaljplanen omfattar ett alltför stort område och utbyggnaden måste göras i tre etapper. Detta strider mot 5 kap. 2 § tredje stycket PBL som anger att en detaljplan inte får göras större än vad som är befogat med hänsyn till syftet med detaljplanen.

Beslutet strider mot 5 kap. 24 och 25 §§ PBL som anger att kungörelsen om utställning ska innehålla uppgift om i vilken utsträckning mark kommer att tas i anspråk och att underrättelse om innehållet i kungörelsen ska skickas per brev till berörda sakägare. Enligt kommunens listor ska 121 fastigheter drabbas av inlösen. Det är inte ett för stort antal att underrätta per brev.

Detaljplanen har ändrats mellan utställningen och antagandet utan att ändringarna kommunicerats med berörda fastighetsägare. Ändringarna har varit väsentliga och en ny utställning borde ha hållits. Regeringens motivering att antalet ändringar får betraktas som relativt begränsat och att förslaget till detaljplan inte har ändrats väsentligt innebär en ”utspädningseffekt” som leder till att regeringen kan bortse från väsentliga förändringar om en detaljplan är tillräckligt omfattande. Beslutet strider i detta avseende mot 5 kap. 27 § PBL.

Regeringens beslut strider mot 5 kap. 18 § PBL samt 6 kap. 3, 11–18 och 22 §§ miljöbalken, MB. Detaljplanen medför en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning borde ha gjorts. En ny hamn för motorbåtar planeras i Torskholmsviken som har känslig miljö. Lagen anger att miljökonsekvensbeskrivning ska göras i ett sådant fall. Ett vägområde ska anläggas i Älgös mest naturkänsliga område, Dalen. Dalen är en smal sprickdal som går genom Älgös mittdel och som delas i två grenar av ett högt berg med hållmarker. Området har höga naturvärden. Skogsstyrelsen har registrerat området och föreslagit att det skyddas mot ytterligare exploatering och avverkning. I området finns 250 år gamla tallar, orörd gammelskog och rödlistade arter. De vägar som ska dras genom Dalen och den övre hållmarken kommer att få stora effekter på miljön. Samtliga vägar inom planområdet kommer dessutom att sprängas ned till minst en meters djup. Gammal asfalt innehåller miljöfarliga ämnen. Miljöfarliga ämnen finns även i Pålänsviken dit den allmänna vatten- och avloppsledningen ska dras.

Beslutet strider mot 3 kap. 1 och 3 §§ MB. Älgös få grönområden måste bevaras. Naturmiljön i Dalen kommer att skadas för all framtid om detaljplanen genomförs. Beslutet strider även mot 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 § MB eftersom Älgö är beläget inom område för riksintresse.

Beslutet strider mot 7 kap. 11 § MB som anger att det inte får bedrivas verksamhet som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Beslutet strider mot 3 kap. 17 § PBL som anger att tomter som är värdefulla från t.ex. kulturhistorisk och miljömässig synpunkt inte får förvanskas i de avseenden de skyddas av bestämmelser i detaljplan. Många av de fastigheter som kommer att drabbas av inlösen av mark ligger enligt plankartan inom områden som är kulturhistoriskt och miljömässigt värdefulla.

Kommunens och regeringens avvägning mellan allmänna och enskilda intressen är fel, oacceptabel och strider mot 5 kap. 2 § PBL. Det ifrågasätts om regeringen över huvud taget har kunnat göra en sådan avvägning eftersom storleken av

Mål nr
6375-09

markinträngen inte redovisas i planen. Normalt sett när fritidshusområden omvandlas till områden för permanentboende brukar detaljplanen innebära större byggrätter, upprustade vägar och utbyggnad av va-nät. Detaljplanen för Älgö medför att fastighetsägarna drabbas onödigt hårt genom omfattande och extremt dyra ombyggnader av vägnätet samtidigt som byggrätterna reduceras med upp till två tredjedelar. Regeringen har inte beaktat argumenten för fortsatt enskilt huvudmannaskap för allmänna platser. Det föreligger särskilda skäl att frångå huvudregeln om kommunalt huvudmannaskap för allmänna platser. Kostnaden för det kommunala alternativet är tio gånger större än det enskilda. Enligt enkätundersökningen som Älgö vägförening gjorde ville 92 procent av de boende behålla vägföreningen.

Regeringens beslut strider mot 6 kap. 24 och 25 §§ kommunallagen (1991:900) och ska upphävas på grund av jäv. Politikerna AA, BB, CC och tjänstemannen DD deltog visserligen inte i beslutet att anta detaljplanen men däremot i handläggning och beredning av ärendet vid nämndsammanträden som föregick antagandebeslutet i kommunfullmäktige. Regeringen har inte heller bemött invändningen om att AA var jävig när hon deltog i beslutet att medge upphävande av planen i viss del.

Regeringens beslut strider mot 6 och 19 §§ konkurrenslagen (1993:20). Kommunen har gynnat den entreprenör som utsetts för att rusta upp Älgös vägnät på bekostnad av Älgö vägförening som har lämnat ett lägre prisförslag. Vägföreningen har inte fått konkurrera på lika villkor.

Regeringsrätten har hållit muntlig förhandling i målet den 17 februari 2010. De sökande anförde därvid bl.a. följande.

Kartunderlaget är inte seriöst. Tomterna har inte de rätta måtten vilket bl.a. framgår av kallelsen till lantmäteriförrättning. I det pågående genomförandeskedet har det visat sig att det felaktigt angetts i detaljplaneförslaget att EEs fastighet kommer att beröras av inlösen av 32 kvadratmeter mark när det faktiskt är fråga

om 70 kvadratmeter. Ett annat exempel är att kommunen i det nu pågående genomförandeskedet har hävdat rätt till en del av en fastighetsägares tomt och ålagt denne att riva ett på denna uppfört garage. FFs och GGs tomt är förskjuten två meter på plankartan jämfört med gränsen på den ursprungliga tomtkartan. De har inte fått någon information av kommunen om skälet till att mark ska lösas in från deras fastighet eller om hur mycket mark det är fråga om. Den väg som går genom deras tomt ned till en nedlagd ångbåtsbrygga och som avses breddas fyller ingen funktion. Vändplanen borde i stället ha anlagts utanför deras tomtgräns. I antagandehandlingarna har Älgövägen breddats och ligger närmare boningshuset på Älgö 62:14 än vad som angavs vid samrådet. Det har inte tagits hänsyn till att huset hamnar fyra meter från vägen med följd att de boende utsätts för trafikfara, buller och avgaser. Det är möjligt att bredda vägarna på sätt som är mindre ingripande för fastighetsägarna. Det går att undvika att tränga in på tomterna i den omfattning som anges i detaljplanen. Markeringar som har rättslig innebörd och som borde framgå tydligt på plankartan syns knappt. En fastighetsplan borde upprättas bl.a. för att uppfylla kravet på tydlighet i planförfarandet.

Kommunen har gjort väsentliga förändringar i planförslaget mellan utställning och antagande. Kommunen påstår att avsikten med detta var att fastighetsindelningen skulle behållas. Planen kan dock på sikt komma att innebära en förtätning. Vad gäller behovet av miljökonsekvensbeskrivning för Dalen har kommunen angett att det, när kommunen fick kännedom om Skogsstyrelsens registrering av området, var för sent att göra en inventering.

Detaljplanen medger – till skillnad från det första detaljplaneförslaget som ställdes ut 2001 – miljöfarlig varvsverksamhet och bostäder inom samma fastighet, Älgö 20:1. Detta förhållande finns inte beskrivet i planen. En miljökonsekvensbeskrivning krävs i ett sådant fall. Trafikbullret kommer att öka på Älgö- och Bergabovägen efter ombyggnaden. Kommunen har vältrat över sitt ansvar för åtgärder mot detta på fastighetsägarna genom att införa en särskild planbestämelse för störningsskydd. En annan ändring som skett mellan detaljplaneförslaget 2001 och den antagna planen 2006 är att byggrätterna ändrats på ett väsentligt sätt till förmån för vissa enskilda.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får en enskild ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen. Enligt 7 § ska Regeringsrätten upphäva regeringens beslut om beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. Arbetet med detaljplanen påbörjades redan 1998 med ett programbeslut som gav riktlinjer inför den fortsatta handläggningen. Syftet med planen, som omfattar 562 fastigheter, är enligt planbeskrivningen att underlätta den pågående omvandlingen från fritidsboende till permanentboende och samtidigt bibehålla den ursprungliga bebyggelsekaraktären och skärgårdsmiljön. Den tilltagande permanentbosättningen har gjort det nödvändigt att bygga ut kommunalt vatten och avlopp samt att förbättra vägnätet. Länsstyrelsen i Stockholms län förelade i beslut den 16 juni 2003 kommunen att senast den 31 december 2008 se till att en allmän vatten- och avloppsanläggning kom till stånd för fastigheterna på Älgö. Efter överklagande ändrade regeringen beslutet endast på det sättet att tidpunkten när den allmänna va-anläggningen senast skulle vara utförd bestämdes till den 31 mars 2010.

Sökandena har anfört att detaljplanen i olika avseenden strider mot flera bestämmelser i framför allt 5 kap. PBL om planförfarandet. De har gjort gällande bl.a. att planförslaget och planförfarandet inte har varit tillräckligt tydligt. När planförslaget ställdes ut 2006 saknades väsentligt beslutsunderlag, och det material som ställdes ut var omfattande och överskådligt. Plankartan uppfyller inte heller kraven på tydlighet. Det har bl.a. i det nu pågående genomförandeskedet visat sig att tomterna i kallelserna till lantmäteriförrättning angetts med fel mått och att de angivna vägsträckningarna i några fall inte överensstämmer med verkligheten.

Regeringsrätten kan konstatera att planförfarandet dragit ut på tiden och att detaljplanen efter samråd, ytterligare utredningar och revideringar varit föremål för tre utställningar, nämligen en år 2001 och två år 2006. Den första utställningen år 2006 underkändes på grund av jäv. Den andra utställningen 2006 omfattade därför samma underlag som den första men de skilde sig båda i några avseenden från förslaget 2001.

Enligt 5 kap. 2 § första stycket PBL ska vid utformningen av en detaljplan skälig hänsyn tas till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

Enligt 5 kap. 9 § tredje stycket PBL ska planhandlingarna utformas så att det tydligt framgår hur planen reglerar miljön. Av förarbetena till bestämmelsen framgår bl.a. följande. Den är en av flera bestämmelser som ska skapa förutsättningar för ökad delaktighet i planprocessen för allmänhet, sakägare och förtroendevalda. Det är ytterst de enskilda fastighetsägarna och rättighetsinnehavarna som själva måste bevaka de avvägningar mellan olika intressen som kommunen gör. När det gäller kartan och planbestämmelserna är det viktigt att de utformas på ett så entydigt och klart sätt som möjligt. Enbart själva planhandlingarna kan emellertid knappast ge en fullständig bild av den blivande miljön. Därför har den formuleringen valts att det av planhandlingarna ska tydligt framgå ”hur planen reglerar miljön”. Bestämmelsen bör alltså betraktas som ett grundläggande krav på de formella planhandlingarna – ett krav som i 26 § kompletteras med bestämmelser om planbeskrivning, illustrationer till denna och annat material

som vid utställningen belyser förslagets innebörd. Syftet med bestämmelserna är att säkerställa en tillfredsställande informationsnivå (prop. 1985/86:1 s. 165 ff. och 591 f.).

Regeringsrätten konstaterar att det utdragna planförfarandet, omkring åtta år, medför svårigheter när det gäller att överblicka detaljplanens effekter i alla delar, vilket väcker frågan om ett nytt formellt samrådsförfarande borde ha ägt rum inför utställningen av detaljplaneförslagen år 2006. Kommunen har emellertid i enlighet med 5 kap. 27 § PBL efter utställningstiden sammanställt de synpunkter som senast under utställningstiden framförts skriftligen och redovisat sina förslag med anledning av dem i utlåtanden. Dessa har varit tillgängliga för de berörda. Det måste också beaktas att det är fråga om ett och samma detaljplaneförfarande och utredningen visar inte annat än att de enskilda fastighetsägarna haft tillfredsställande möjligheter att följa planarbetet och bevaka sina intressen beträffande den egna fastigheten och förslagets konsekvenser för miljön på Älgö i stort. Regeringsrätten kan inte heller finna att den intresseavvägning som vid detaljpaneläggnings ska göras mellan allmänna och enskilda intressen gjorts på ett sådant sätt att den står i konflikt med 5 kap. 2 § PBL.

Sökandena har också gjort gällande att det kartunderlag som använts vid utformningen av detaljplanen i vissa delar varit felaktigt och att först i det nu påbörjade genomförandeskedet enskilda fastighetsägare upptäckt att intrånget i deras fastigheter varit större eller annorlunda än vad de har kunnat utläsa av planförslagen. Regeringsrätten ifrågasätter inte att i något eller några fall felaktigheter förekommer i detaljplanen. Vid en genomgång av handlingarna i målet har Regeringsrätten emellertid inte kunnat finna annat än att kartunderlaget varit av sådan kvalitet att detaljplanen kommit att ge en rättvisande bild av vad planen innebär för de allra flesta fastighetsägarna.

Sökandena har i sammanhanget framhållit att, om en fastighetsplan i enlighet med deras till kommunen framställda önskemål hade upprättats, de felaktigheter som finns skulle ha kunnat undvikas. Regeringsrätten kan konstatera att det i och för sig inte finns något hinder mot att göra en fastighetsplan redan under detaljplane-

Mål nr
6375-09

läggningen. Huvudregeln är dock att fastighetsplanen, under vissa förutsättningar, ska upprättas i genomförandeskedet. Om en sådan upprättas, får den inte strida mot detaljplanen, men om syftet med detaljplanen inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras. I sådana fall ska detaljplanen anses ha den utformning som framgår av fastighetsplanen (6 kap. 5 § PBL). Det är alltså möjligt att i genomförandeskedet göra smärre korrigeringar i detaljplanen. Huruvida det i detta fall är lämpligt att med en fastighetsplan göra smärre korrigeringar i den antagna detaljplanen omfattas emellertid inte av Regeringsrättens prövning. Enligt Regeringsrätten har inte framkommit avvikelser mellan de faktiskt gällande fastighetsgränserna och de i detaljplanen angivna i sådant antal och sådan omfattning att detaljplanen inte borde ha lagts till grund för kommunens beslut om att anta planen.

Sökandena hävdar att en miljökonsekvensbeskrivning av flera olika skäl skulle ha upprättats. Enligt 5 kap. 18 § andra stycket PBL i den lydelse som är tillämplig i målet ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas, om detaljplanen medger en användning av mark eller av byggnader eller andra anläggningar som innebär en betydande påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser. Miljökonsekvensbeskrivningen ska möjliggöra en samlad bedömning av en planerad anläggnings, verksamhets eller åtgärds inverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser. Av paragrafens tredje stycke framgår att, om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 11 § MB, också bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ MB ska tillämpas vid upprättandet av detaljplanen.

I 6 kap. 11 § tredje stycket MB föreskrivs att regeringen får meddela föreskrifter om vilka slags planer och program som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan samt om undantag från kravet på miljöbedömning. Regeringen har meddelat sådana föreskrifter i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Av 4 § andra stycket i aktuell lydelse (SFS 2005:356) framgår att, i fråga om bl.a. detaljplaner enligt 5 kap. PBL, genomförandet ska antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om myndigheten eller kommunen med beaktande av kriterier som närmare anges i bilaga 4 till förordningen finner att så är fallet.

Dessa bedömningskriterier avser planens karakteristiska egenskaper, typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat.

Kommunen har i fråga om den aktuella detaljplanen gjort den bedömningen att planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. 11 § MB. Däremot har i planärendet gjorts en miljöredovisning som avser de effekter för miljö-, hälso- och naturresursfrågorna som ett genomförande av planen kan komma att få. Med hänsyn till den utredningen och till att de nyssnämnda bestämmelserna ger kommunen ett utrymme för bedömning finner Regeringsrätten att det inte strider mot 5 kap. 18 § PBL att en fullständig miljökonsekvensbeskrivning inte har gjorts.

Sökandena har vidare gjort gällande vissa formella brister i kommunens hantering av planärendet.

Enligt 5 kap. 24 § första stycket 3 PBL ska det framgå av kungörelsen om utställning av planförslaget i vilken utsträckning mark eller annat utrymme m.m. till följd av planens antagande kan komma att tas i anspråk enligt vissa bestämmelser i 6 kap. PBL. Av 5 kap. 25 § första stycket 1 framgår att underrättelse om innehållet i kungörelsen senast dagen för kungörandet i brev ska sändas till kända sakägare. Sådan underrättelse behöver inte sändas om ett stort antal personer ska underrättas och det skulle innebära större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med underrättelsen att sända den till var och en. Ägare av sådan mark m.m. som anges under 24 § första stycket 3 ska dock alltid underrättas enligt första stycket (5 kap. 25 § tredje stycket PBL).

I målet framgår att kommunen inför utställningen av planförslaget september – oktober 2006 inte sände underrättelse om innehållet i kungörelsen i brev till de sakägare vars mark skulle tas i anspråk enligt planen. Enligt kommunen var anledningen till detta att det gällde samma planhandlingar som tidigare ställts ut och att kommunen upplyst om att de yttranden som getts in under utställningen maj – juni 2006 skulle behandlas som inkomna vid den senare utställningen.

Mål nr
6375-09

Regeringsrätten konstaterar att kungörandet inte har skett helt enligt bestämmelserna. Alla sakägare torde dock ha känt till att den nya utställningen skulle äga rum. Det är därför uppenbart att felet saknat betydelse för avgörandet. Den underlåtna åtgärden utgör därför inte skäl att upphäva regeringens beslut.

I 6 kap. 24 § kommunallagen som reglerar jäv i kommunala nämnder föreskrivs att en förtroendevald eller en anställd som är jävig i ett ärende inte får delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Det är klarlagt att ingen av de personer som angetts vara jäviga – AA, BB, CC eller DD – har deltagit i kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen. De sökande hävdar att jävet består i att nämnda personer deltagit i nämndsammanträden som lett fram till beslutet att anta detaljplanen och på det sättet påverkat utformningen av denna. Regeringsrätten finner att, oavsett om jäv förekom eller inte under de nämndsammanträden som är i fråga, detta inte kan ha påverkat utgången i ärendet. Skäl att upphäva regeringens beslut av den anledningen föreligger därför inte.

Regeringsrätten finner att regeringens beslut inte heller strider mot de övriga bestämmelser om förfarandet som de sökande anfört.

De sökande har vidare hävdad att regeringens beslut strider mot regler om skydd för egendomsrätten.

Regler om den avvägning mellan olika intressen som ska göras i ett planärende finns i 1 kap. 5 § PBL som föreskriver att både allmänna och enskilda intressen ska beaktas vid prövning av frågor enligt lagen, om inte annat är särskilt föreskrivet. Den bestämmelsen liksom de i övrigt tillämpliga bestämmelserna i PBL är allmänt hållna och ger myndigheten ett förhållandevis stort utrymme för bedömningar. I målet har inte kommit fram att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som föreligger i planärenden eller att det vid handläggningen förekommit något fel som påverkat utgången i ärendet. Det framgår inte heller klart av omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

Sten Heckscher

Marianne Eliason

Karin Almgren

Nils Dexe

Olle Stenman

Karin Königsson
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2010-02-17